

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2008. március 4.)

Ausztria 2007–2010-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2008/C 74/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) 2008. március 4-én a Tanács megvizsgálta Ausztria aktualizált stabilitási programját, amely a 2007–2010-es időszakra vonatkozik.
- (2) Az elmúlt néhány évben Ausztriára az erőteljes gazdasági növekedés volt jellemző, amely átlagban meghaladta más euroövezeti országok növekedését. A magánfogyasztás lanyha volt, a növekedéshez leginkább a nettó export és a beruházások járultak hozzá. A bérek folytatódó mérséklődése segített fenntartani az árstabilitást, miközben fellendült a külső versenyképesség.

Az osztrák munkaerőpiac teljesítménye jó, a munkanélküliségi ráta a legalacsonyabbak között van az EU-ban, és az általános foglalkoztatási arány jobb a lisszaboni stratégiában megcélzott 70 %-nál. Az idősebb munkavállalók foglalkoztatási aránya azonban jóval az uniós átlag alatt marad. Miközben az államadósság meghaladja a GDP 60 %-át, az államháztartási hiány 2005 óta csökken, de a költségvetés egyensúlyának elérését ismételten elhalasztották. Az államháztartás tartós konszolidációja a kormányzat különböző szintjei közötti költségvetési kapcsolatok általános javításától is függ, mivel ezek túlságosan bonyolultak és nem átláthatók.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (3) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál GDP növekedése a 2007-es 3,4 %-ról átlagosan 2,5 %-ra lassul a programidőszak hátralévő részében. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján úgy tűnik ⁽¹⁾, hogy a forgatókönyv valószínűsíthető növekedési feltételezésekre épül. Az élelmiszer- és olajárak legújabb alakulását tekintve az infláció a programban előre jelzettnél valamivel magasabb lehet, de a bérek további mérséklődése hozzájárulhat a magas szintű versenyképesség fenntartásához.
- (4) 2007-ben az államháztartási hiány a stabilitási program legújabb változatának becslése szerint a GDP 0,7 %-a, az előző változatban szereplő, a GDP 0,9 %-ának megfelelő céllal szemben. Ez a célon túlmutató javulás a vártnál jobb ciklikus fejleményekből ered, a bevétel meghaladja a költségvetési terveket, és némileg ellensúlyozza a kiadások tervezettnél magasabb növekedését. Különösen a munkabéradóból és a társasági jövedelemadózáshoz, valamint a tőkehozamadóból származó bevételek járultak hozzá a tervezettnél magasabb bevételhez. A Tanács megállapítja, hogy összességében a költségvetés 2007-es végrehajtása nagyjából összhangban van az eurocsoport költségvetési politikákról szóló, 2007. áprilisi iránymutatásaival.
- (5) A középtávú költségvetési stratégia fő célja a középtávú költségvetési célkitűzés elérése, ami 2010-re strukturális értelemben kiegyensúlyozott egyenleget jelent (ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított egyenleg). Az államháztartási egyenleg a tervek szerint a GDP 0,7 %-át kitevő 2007-es hiányról 2010-ben 0,4 %-os többletre vált át, későbbre halasztott kiigazítással. Az elsődleges többlet az adott időszakban várhatóan némileg kevésbé javul, a GDP 0,9 százalékpontjával. A közös módszertannak megfelelően számított strukturális hiány 2007 és 2010 között a GDP körülbelül 1 százalékpontjával szűkül ⁽²⁾. A konszolidáció nagyrészt a kiadások csökkentésére támaszkodik, amelynek a fő tényezőit a szociális kiadások visszafogása és a közigazgatási reformokból származó előnyök jelentik. A program előző változatához képest, amely azt irányozta elő, hogy a középtávú költségvetési célkitűzést 2009-ben nagyjából elérik, az új változat a 2007-es kedvezőbb növekedési teljesítmény ellenére némileg későbbre ütemezi a tervezett kiigazítást. A bruttó államadósság a becslések szerint 2007-ben épphogy a GDP Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaérték alatt lesz, és az előrejelzések szerint a programidőszakban 4,5 százalékponttal tovább csökken.
- (6) A programban szereplő költségvetési előrejelzések kockázatai 2008-ban nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek, 2009-ben és 2010-ben azonban a megalapozott makrogazdasági feltételezések ellenére az előre jelzettnél rosszabbul alakulhat a költségvetés teljesítménye. A program mindenképp nem ad elegendő információt az utolsó két évre tervezett jelentős kiadásfékezés megalapozásához szükséges intézkedésekről, bár a munkanélküli ellátások és a nyugdíj terén a 2004-es nyugdíjreform révén elért megtakarítások hozzájárulhatnak a kiadási arány csökkenéséhez. Az sem egyértelmű, hogy a kiadási célkitűzések hogyan teszik lehetővé az oktatás, a kutatás-fejlesztés és az infrastruktúra terén a programidőszak alatt tervezett további kiadásokat, miközben a közigazgatásban várt hatékonyságnövelés bizonytalan marad.

Végül, a program adócsökkentést jelent be 2010-re, de nem rendelkezik annak finanszírozásáról. Az adóssághányad előre jelzett alakulásához kapcsolódó kockázatok nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek, egyrészt a tervezettnél esetlegesen magasabb hiánnyal, ami veszélyezteti a programban ismertetett kiigazítási pályához való kötődést, másrészt azonban a nominális GDP az előre jelzettnél magasabb is lehet.

- (7) E kockázatértékelés alapján előfordulhat, hogy a programban szereplő költségvetési irányvonal nem lesz elégséges ahhoz, hogy a programban tervezettek szerint 2010-ra megvalósítsák a középtávú célkitűzéseket. A programidőszak alatt azonban elegendő biztonsági tartalékot tartanak fenn normál makrogazdasági ingadozások esetén a GDP 3 %-ában rögzített hiányküszöb átlépésével szemben. A középtávú célkitűzés irányába ható kiigazítás program szerinti üteme 2008-ban nem megfelelő, és jelentősen erősíteni kell, hogy összhangban legyen a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely előírja, hogy a strukturális egyenleg éves javításának a kedvező gazdasági időszakokban a GDP

⁽¹⁾ Az értékelés mindenképp a Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzését és a Bizottságnak a nemzeti reformprogram 2007. októberi végrehajtási jelentéséről szóló értékelését veszi figyelembe.

⁽²⁾ Ha a katonai felszerelésre fordított többletkiadást egyszeri intézkedésnek tekintenék (ahogy a lenti áttekintő táblázat szerint a program teszi, még ha a Bizottság szolgálatai nem is tekintik annak), a strukturális hiány kiigazítása 0,2 százalékponttal alacsonyabb lenne, mint ha ezeket az egyszeri intézkedéseket nem vennék figyelembe.

0,5 %-a fölött kell lennie. A Tanács megállapítja, hogy a kiigazítás üteme 2008-ban nincs összhangban az eurocsoport költségvetési politikákról szóló, 2007. áprilisi iránymutatásaival sem. 2008 után a tervezett kiigazítást egyedi kiadásmegtakarító intézkedésekkel kell alátámasztani.

- (8) Az államháztartás fenntarthatóságát tekintve Ausztria összességében alacsony kockázattal szembesül. Az előregedés hosszú távú költségvetési hatása kisebb, mint az EU-átlag, mivel a GDP-hez viszonyított nyugdíjkiadások a tervek szerint hosszú távon csökkennek. A program előrejelzése szerint az előző változat kiindulási helyzeténél jobb, 2007-es költségvetési egyenleg hozzájárul a népesség előregedése által okozott előre jelzett hosszú távú költségvetési hatás enyhítéséhez. A programban tervezettnek megfelelően középtávon magas elsődleges többletek fenntartása hozzájárulna az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok visszafogásához.
- (9) A stabilitási program teljes mértékben összhangban van a nemzeti reformprogram 2007. októberi végrehajtási jelentésével. A közvetlen költségvetési hatással járó intézkedésekre összpontosítva mind a stabilitási program, mind a végrehajtási jelentés előírja a kiadások átcsoportosítását a növekedésorientált kategóriák felé, mint a kutatás-fejlesztés, az infrastruktúra és az oktatás. Hasonlóan, a végrehajtási jelentés tájékoztatást ad a közigazgatás és az egészségügyi rendszer reformjáról, valamint az új középtávú költségvetési keret bevezetéséről, amelyek mind a stabilitási programban ismertetett konszolidációs pálya kulcselemét jelentik.
- (10) A program költségvetési stratégiája csak részben felel meg az integrált iránymutatásokban foglalt országspecifikus átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak, és a lisszaboni stratégiával összefüggésben az euroövezet tagállamainak szóló iránymutatásoknak a költségvetési politikák vonatkozásában, mivel a középtávú költségvetési célkitűzés irányába ható strukturális javulás nem tűnik megfelelőnek.
- (11) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok legtöbbjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

Általános következtetésként megállapítható, hogy a potenciáljának közelében maradó növekedés összefüggésében a program lassú előrehaladást tervez a középtávú költségvetési célkitűzés felé, viszonylag a program-időszak végére ütemezett kiigazítással, amelynek alapja a kiadások nem teljesen részletezett korlátozása. 2008 után a költségvetési célok elérésének vannak kockázatai, és előfordulhat, hogy a középtávú célkitűzést a programidőszak végére nem éri el. Az aktualizált változat nem rendelkezik a 2010-re bejelentett adócsökkentések finanszírozásáról. Az államadósság 2007-ben várhatóan épphogy a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt lesz, és a következő években mérsékelten tovább csökken. Az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát tekintve Ausztria összességében alacsony kockázattal szembesül.

A fenti értékelés alapján Ausztriát felkérjük, hogy használja ki a tervezettnél némileg alacsonyabb 2007-es hiányt, hogy 2008-ban erősítse a kiigazítási erőfeszítéseket, valamint egyedi és kellő mértékű intézkedésekkel alapozza meg a program utolsó két évében tervezett kiigazítást, beleértve a tervezett adóreform finanszírozását is. Így a középtávú költségvetési célkitűzés a programban előirányozottnál előbb elérhető, különösen a kiadások visszafogásának szigorúbb végrehajtásával és a nem várt adóbevételek költségvetési konszolidációra való felhasználásával.

A Tanács megállapítja továbbá, hogy ezek az intézkedések összhangban állnának az eurocsoport költségvetési politikákról szóló, 2007. áprilisi iránymutatásaival.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2006	2007	2008	2009	2010
Reál GDP (%-os változás)	SP 2007. november	3,3	3,4	2,4	2,5	2,5
	BIZ 2007. november	3,3	3,3	2,7	2,4	n.a.
	SP 2007. március	3,1	2,7	2,3	2,5	2,6

⁽¹⁾ A program nem szolgáltat adatokat az állományalkalmazkodás néhány összetevőjéről, valamint a hosszú távú fenntarthatóság néhány tételéről.

		2006	2007	2008	2009	2010
HICP-infláció (%)	SP 2007. november	1,5	1,9	2,0	2,0	2,0
	BIZ 2007. november	1,7	1,9	1,9	1,8	n.a.
	SP 2007. március	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	SP 2007. november	– 0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
	BIZ 2007. november ⁽²⁾	– 0,4	0,4	0,8	0,8	n.a.
	SP 2007. március	– 0,3	0,1	– 0,1	0,1	0,3
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitelfelvétel (a GDP %-ában)	SP 2007. november	3,2	3,5	3,7	3,7	3,7
	BIZ 2007. november	3,3	4,6	5,2	5,3	n.a.
	SP 2007. március	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2007. november	– 1,4	– 0,7	– 0,6	– 0,2	0,4
	BIZ 2007. november	– 1,4	– 0,8	– 0,7	– 0,4	n.a.
	SP 2007. március	– 1,1	– 0,9	– 0,7	– 0,2	0,4
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2007. november	1,5	2,0	2,1	2,3	2,8
	BIZ 2007. november	1,4	1,7	1,8	2,0	n.a.
	SP 2007. március	1,9	2,0	2,1	2,6	3,1
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	SP 2007. november	– 1,2	– 0,9	– 0,8	– 0,4	0,1
	BIZ 2007. november	– 1,2	– 1,0	– 1,0	– 0,8	n.a.
	SP 2007. március	– 1,0	– 0,9	– 0,7	– 0,2	0,2
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2007. november	– 1,2	– 0,7	– 0,6	– 0,4	0,1
	BIZ 2007. november	– 1,2	– 1,0	– 1,0	– 0,8	n.a.
	SP 2007. március	– 1,0	– 0,8	– 0,4	– 0,2	0,2
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2007. november	61,7	59,9	58,4	57,0	55,4
	BIZ 2007. november	61,7	60,0	58,4	57,2	n.a.
	SP 2007. március	62,2	61,2	59,9	58,5	56,8

Megjegyzés:

⁽¹⁾ Kibocsátási rések és ciklikus hatásoktól megtisztított egyenlegek a programok szerint, ahogy a Bizottság szolgálatai a programokban szereplő információk alapján újraszámították.

⁽²⁾ 2006-ra 2,2 %-ra, a 2007–2009 közötti időszakra vonatkozóan 2,4 %-ra becsült potenciális növekedés alapján.

⁽³⁾ Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg, az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a legújabb program szerint: a GDP 0,2 %-a 2007-ben és 2008-ban és a GDP 0,1 %-a 2009-ben; valamennyi hiánynövelő (katonai felszerelésre fordított kiadás). A Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzésében nem szerepelnek egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések, mivel a Bizottság szolgálatai a katonai felszerelésre fordított kiadást nem tekintik egyszeri intézkedésnek.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2007. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai.